

Súhrnný trest

§ 42 ods. 1

(1) Ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Znenie § 42 ods.1 upravené, podľa teórie a judikátov

„(1) Ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol slovenským súdom prvého stupňa vyhlásený prvý odsudzujúci rozsudok, ktorý sa stal právoplatným a možno na neho prihliadať - § 42 ods. 3, za iný jeho trestný čin a tieto trestné činy sú vo viacčinnom súbehu, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.“

Klíčové slová

- 1) Viacčinný súbeh
- 2) Slovenským súdom
- 3) Súdom prvého stupňa
- 4) Vyhlásený
- 5) Prvý odsudzujúci rozsudok (trestný rozkaz)
- 6) Právoplatný
- 7) Možno na neho prihliadať- § 42 ods.3 TZ
- 8) Iný trestný čin
- 9) Zásady na uloženie úhrnného trest

Kľúčové slová

1) Viacčinný súbeh

Viacčinný súbeh trestných činov je z časového hľadiska vtedy, ak v období medzi prvým z nich a posledným z nich nedošlo k vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku za nejaký trestný čin toho istého páchatel'a (bez ohľadu na to, či sa odsudzujúci rozsudok týkal niektorého z týchto trestných činov alebo trestného činu spáchaného ešte skôr, mimo okruhu týchto skúmaných trestných činov), a to takého rozsudku, ktorý bol ako prvý odsudzujúci rozsudok v trestnom stíhaní pre tento trestný čin vyhlásený a ktorý potom svojho času aj nadobudol právoplatnosť a možno naň dosiaľ prihliadať.

Z tejto definície vyplýva, že okamih vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku spôsobuje, že vo vzájomnom pomere **viacčinného súbehu** nemôže byť trestný čin spáchaný pred týmto okamihom a trestný čin spáchaný po tomto okamihu.

Súhrnný trest sa uloží iba v prípade **viacčinného súbehu**, a to len vtedy, ak páchatel' bol za časť zbiehajúcej sa trestnej činnosti odsúdený a ak možno na takéto odsúdenie prihliadať. Súd teda páchatel'a odsudzuje a ukladá mu súhrnný trest za

trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin pričom prejednávany trestný čin musí byť vo **viacčinnom súbehu** so skorším trestným činom (za, ktorý už bol odsúdený)

Súhrnný trest nastupuje **namiesto úhrnného trestu**, ktorý by bol inak páchatelovi uložený, ak by sa o všetkých zbiehajúcich trestných činoch rozhodovalo v spoločnom konaní. (podobne NS ČSR – 4 Tz 2/84)

Pri súhrnnom treste musí byť páchatel' v rovnakej situácii ako v prípade úhrnného trestu, t. j. akoby sa o všetkých spáchaných trestných činoch rozhodlo v jednom konaní.

Súhrnný trest je pre páchatel'a priaznivejší ako trest samostatný, pretože je v ňom zohľadnená skutočnosť , že páchatel' sa dopustil ďalšieho trestného činu, pričom nebol varovaný odsudzujúcim rozsudkom týkajúcim sa skoršieho trestného činu. Preto možno súhrnný trest uložiť len vtedy ak medzi týmito trestnými činmi existuje **viacčinný súbeh**.

Delenie súbehov:

Jednočinný súbeh

- **rovnorodý** – páchatel' jedným skutkom spácha viac trestných činov, rovnakej povahy (napr. pri krádeži vlámaním do obchodu poškodí vstupné bezpečnostné dvere v hodnote 800 Eur a odcudzí finančnú hotovosť 500 Eur - §212/2a, §245/2a),
- **rôznorodý** – páchatel' jedným skutkom spácha viac trestných činov rôznej povahy (napr. v krčme inému ublíži na zdraví - §156/1, §364/1a).

Viacčinný súbeh

- **rovnorodý** – páchatel' viacerými skutkami spácha viac trestných činov rovnakej povahy (napr. v jeden deň odcudzí mobil v hodnote 300 Eur, na druhý deň iného podvedie o 500 Eur a o týždeň poškodí inému auto - §212/1a, §221/1, §245/1),
- **rôznorodý** - páchatel' viacerými skutkami spácha viac trestných činov rôznej povahy (napr. vykradne obchod a na druhý deň inému ublíži na zdraví - §212/2a, §156/1).

Skutkom sa rozumie určitá udalosť vo vonkajšom svete spočívajúca v konaní človeka, ktoré môže mať znaky jedného trestného činu alebo viacerých trestných činov. Za jeden skutok sa v praxi považujú všetky prejavy páchatel'a navonok, ktoré sú príčinou následku významného z hľadiska trestného práva, pokiaľ sa na ne vzťahuje páchatel'ovo zavinenie.

Vylúčenie jednočinného súbehu

- **Pomer špeciality** – špeciálne ustanovenie vylučuje použitie všeobecného ustanovenia (napr. trestný čin vraždy novonarodeného dieťaťa matkou podľa § 146 TZ vo vzťahu k trestnému činu vraždy podľa § 145 TZ).
- **Pomer subsidiarity** – subsidiárne ustanovenie, spravidla miernejšie, sa použije len vtedy, ak čin nie je trestný podľa primárneho ustanovenia (napr. trestný čin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 TZ k trestnému činu vraždy podľa § 145 TZ).
- **Faktická konzumpcia** – o faktickú konzupciu ide v prípade, keď jeden trestný čin je prostriedkom relatívne malého významu, resp. je vedľajším produktom primárneho trestného činu (napr. poškodenie dverí pri krádeži, poškodenie, resp. zničenie veci pri vražde).
- **Pokračovací, hromadný a trvací trestný čin** – pokračovací, hromadný a trvací trestný čin sa vždy považujú za jeden trestný čin, a preto je jednočinný súbeh v týchto prípadoch vylúčený.
- **Trestný čin opilstva** – ak sa páchatel' privedie do stavu nepričetnosti a v tomto stave sa dopustí viacerých trestných činov, postihne sa iba za trestný čin opilstva podľa § 363 TZ.

Účinky súbehu

- Uplatňujú sa osobitne zásady pri ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu v zmysle § 41 a § 42 TZ (absorbčná zásada a asperačná zásada).
- Všeobecná priťažujúca okolnosť v zmysle § 37 písm. h) TZ.

V trestnom konaní má súbeh význam predovšetkým v tom, že o všetkých trestných činoch toho istého páchatela sa môže vykonávať spoločné konanie (§ 18 ods. 1 TP).

R 8/1974

Viac trestných činov **je v súbehu** len potiaľ, pokiaľ medzi prvým a posledným z nich nebol vyhlásený, súdom prvého stupňa, odsudzujúci (hoci aj neprávoplatný) rozsudok za nejaký trestný čin. Činy spáchané po odsudzujúcom rozsudku do doby jeho právoplatnosti treba posúdiť obdobne ako recidívu.

R 34/1965

Byl-li obviněnému uložen souhrnný trest ve smyslu § 35 odst. 2 tr. zák. a později byl dalším rozsudkem uznán vinným trestným činem, spáchaným po vyhlášení prvního rozsudku a před vyhlášením rozsudku, jímž mu byl uložen souhrnný trest, **nejde** v případě posledního odsouzení **o souběh** trestných činů, který je nutným předpokladem uložení souhrnného trestu, nýbrž o recidivu, takže je nutno uložit samostatný trest.

R 42/1980

Ak obvinený po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa spáchal nový trestný čin, **nejde o súbeh**, a to ani vtedy, ak boli obidve veci po zrušení pôvodného odsudzujúceho rozsudku spojené na spoločné prejednanie a rozhodnutie. V takom prípade je potrebné uložiť samostatné tresty a nie úhrnný trest.

R 52/1971

Ak bol trestný čin spáchaný po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku súdom prvého stupňa, **nejde o súbeh**, a teda je vylúčené uloženie súhrnného trestu v zmysle § 35 ods. 2 TZ, aj keď bol tento rozsudok v ďalšom konaní zrušený a nový odsudzujúci rozsudok súd prvého stupňa vyhlásil až po spáchaní trestného činu, za ktorý sa ukladá trest.

2) Slovenským súdom

R 43/2000

I. Postup podľa § 35 ods. 2 TZ, resp. podľa § 37 TZ, prichádza do úvahy len vtedy, ak skorší rozsudok bol **vydaný súdom Slovenskej republiky**. Súdny Slovenskej republiky nie sú z hľadiska použitia uvedených ustanovení viazané cudzozemskými rozsudkami.

II. Ak Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe návrhu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 384a TP **uznal** odsudzujúci rozsudok cudzozemského súdu, nemá taký rozsudok na území Slovenskej republiky účinky vyhláseného odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa v zmysle § 35 ods. 2 TZ, a preto **nie je možné** vo vzťahu k nemu ukladať súhrnný trest, resp. upustiť od uloženia súhrnného trestu.

R14/1975

Postup podľa § 35 ods. 2, resp. § 37 Tr. zák. prichádza do úvahy len vtedy, keď skorší rozsudok bol vydaný československým súdom. Československé súdy nie sú z hľadiska použitia citovaných zákonných ustanovení viazané cudzozemskými rozsudkami.

3) Súdom prvého stupňa

- Nemôže ísť o rozsudok odvolacieho súdu.
- Samosudca nemôže uložiť súhrnný trest ak predchádzajúci trest uložil senát.

R18/1971

Ak v prípadoch, v ktorých sú splnené podmienky pre uloženie súhrnného trestu podľa § 35 ods. 2 Tr. zák., predchádzajúci trest bol uložený v konaní pred senátom, je na prejednanie prečinu príslušný senát a nie samosudca, a to aj vtedy, keby malo dôjsť k upusteniu od uloženia súhrnného trestu podľa § 37 Tr. zák.

§ 349

(1) Samosudca vykonáva konanie o prečinoch a zločinoch, na ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje osem rokov.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak má byť uložený súhrnný trest alebo spoločný trest a skorší trest bol uložený v konaní pred senátom.

(3) Samosudca má rovnaké práva a povinnosti ako senát a jeho predseda.

(4) Neverejné zasadanie samosudca nevykonáva; ak rozhoduje o väzbe, postupuje podľa § 72 ods. 2 aj vtedy, keď nerozhoduje na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí.

§ 241

(1) Obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou osem rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu

a) **postúpi vec príslušnému súdu**, ak nie je sám na jej prejednanie príslušný,

Ak samosudca z obžaloby a obsahu spisu zistí, že má byť uložený súhrnný trest alebo spoločný trest a skorší trest bol uložený v konaní pred senátom (§ 349 ods. 2), postúpi vec podľa § 241 ods. 1 písm. a) per analogiam senátu, ktorý ďalej koná podľa § 243 a nasl. Ak senát neuzná svoju príslušnosť, vysloví to v uznesení podľa § 244 písm. a) per analogiam, čím vyvolá spor o príslušnosť (§ 22). Proti tomuto uzneseniu senátu nie je prípustná sťažnosť (§ 185 ods. 2).

R 55/1970

Ak samosudca **na hlavnom pojednávaní** zistí, že skutok treba posúdiť odchyľne od obžaloby ako trestný čin, na prejednanie ktorého nie je príslušný, postúpi vec podľa § 280 ods. 1 príslušnému senátu.

4) Vyhlásený

- Nie doručený, nie právoplatný ale vyhlásený rozsudok.
- R 8/1974
- R 34/1965
- R 42/1980
- R 52/1971
- Pozor - na trestný rozkaz. Pri trestnom rozkaze sa musí zisťovať okamih doručenia, pretože TR má účinky odsudzujúceho rozsudku až jeho doručením.

§ 353

(6) Trestný rozkaz má povahu odsudzujúceho rozsudku. Účinky spojené s vyhlásením rozsudku nastávajú **doručením** trestného rozkazu obvinenému.

R 57/1977 (Podobne R 50/1978 ČR, R 29/2000 ČR, NS ČR
13/2002 – T 330)

Ak bol predchádzajúci trest uložený trestným rozkazom a nový trest sa ukladá rozsudkom, musí sa za podmienok § 35 ods. 2 Tr. zák. (teraz § 42 ods. 1 TZ) uložiť súhrnný trest.

Uloženie súhrnného trestu prichádza v takomto prípade do úvahy vtedy, ak súd odsudzuje obvineného za trestný čin

(prečin), ktorý spáchal skôr než mu bol **doručený** trestný rozkaz. Nie je rozhodujúce, kedy bol trestný rozkaz vydaný, pretože len doručenie trestného rozkazu a nie už jeho vydanie má účinky spojené s vyhlásením odsudzujúceho rozsudku (§ 353 ods. 6 Tr. por.)

Jtk 19/10

**podobne (R 12/1994, R 33/1997,
R 54/2000, R 40/1971)**

I. Pri ukladaní súhrnného trestu nestačí na hlavnom pojednávaní prečítať, postupom podľa § 269 Trestného poriadku, len odpis registra trestov, resp. v spise založené rozhodnutie o predchádzajúcom odsúdení obžalovaného. Súd musí prečítať podstatný obsah trestného spisu, vo

vzťahu ku ktorému sa ukladá súhrnný trest, a tak sa oboznámiť so všetkými okolnosťami, ktoré majú byť podkladom pre uloženie súhrnného trestu, a tiež aj s ostatnými rozhodujúcimi okolnosťami pre posúdenie prejednávaneho prípadu. Len z odpisu registra trestov, resp. z rozhodnutia nemôže súd objektívne zistiť, či sa na predchádzajúce odsúdenie vzťahuje, resp. nevzťahuje fikcia neodsúdenia (súd mohol rozhodnúť o osvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe a táto okolnosť ešte nemusí byť zaevidovaná v odpise registra trestov).

II. Takýto postup sa vzťahuje aj na konanie o dohode o vine a treste a preto sa musia, prokurátor a obvinený (ak má obvinený obhajcu aj obhajca), už v konaní o dohode o vine a treste oboznámiť s podstatným obsahom predchádzajúceho spisu vo vzťahu ku ktorému sa má uložiť súhrnný trest.

5) Prvý odsudzujúci rozsudok (trestný rozkaz)

R 41/1968

Odsudzujúcim rozsudkom súdu prvého stupňa za iný trestný čin sa v ustanovení § 35 ods. 2 TZ rozumie prvý odsudzujúci rozsudok o inom trestnom čine, bez ohľadu na to, že v riadnom alebo mimoriadnom opravnom konaní bol tento rozsudok zrušený, pokiaľ sa toto opravné konanie skončilo právoplatným odsúdením páchatel'a.

- Odsudzujúcim rozsudkom nie je oslobodzujúci rozsudok - § 165 ods.2 TP

- Odsudzujúcim rozsudkom nie je rozsudok, ktorým bolo upustené od potrestania - § 40 ods.1 TZ (R 63/1973)

R 63/1973

Zákonná fikce, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen, jestliže soud upustil od potrestání, platí nejen pro upuštění od potrestání podle § 24 odst. 1 tr. zák., ale i pro upuštění od potrestání podle § 25 tr. zák. a § 77 odst. 2 tr. zák., za současného uložení ochranného léčení podle § 72 tr. zák., popř. ochranné výchovy podle § 84 odst. 1 tr. zák.

- Paradox - § 165 ods. 1 TP : Odsudzujúci rozsudok musí obsahovať výrok o treste s uvedením zákonných ustanovení, podľa ktorých bol trest uložený alebo podľa ktorých bolo od potrestania upustené,.....

Pre účely ukladania súhrnného trestu však rozsudok, ktorým bolo upustené od potrestania nemá povahu odsudzujúceho trestu, pretože tomu bráni ust. § 42 ods. 3 TZ: Ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchatel'a hľadí, ako keby nebol odsúdený.

- Odsudzujúcim rozsudkom je rozsudok, ktorým bolo upustené od uloženia súhrnného trestu - § 44 TZ (R 55/2006 ČR)

R 55/2006 ČR

Výrok o upuštění od uložení souhrnného trestu podle § 37 tr. zák. je výrokem o trestu, který je třeba v případě ukládání souhrnného trestu podle § 35 odst. 2 tr. zák. zrušit.

Shledá-li soud potřebným uložit souhrnný trest proto, že posuzovaný trestný čin obviněný spáchal nejen v souběhu s trestným činem, za který mu již jiným rozsudkem byl pravomocně uložen trest, ale i s trestným činem dalším, ohledně něhož bylo dalším rozsudkem za podmínek § 37 tr. zák. upuštěno od uložení souhrnného trestu, nemůže se omezit jen na zrušení výroku o trestu, jímž byl obviněnému trest prvním rozsudkem uložen, nýbrž musí za podmínek § 35 odst. 2 tr. zák. zrušit i výrok o upuštění od uložení souhrnného trestu obsažený v navazujícím rozsudku.

I. V prípade, ak sa upustilo od uloženia súhrnného trestu a neskôr vyjde najavo ďalšia časť súhrnu zbiehajúcej sa trestnej činnosti, bude treba (v tomto v poradí už treťom konaní) spolu s uložením súhrnného trestu za celý súhrn zbiehajúcej sa trestnej činnosti zrušiť, tak výrok o predchádzajúcom treste obsiahnutý v prvom súdnom rozhodnutí (rozsudku, trestnom rozkaze), ako aj výrok o upustení od uloženia súhrnného trestu obsiahnutý v druhom súdnom rozhodnutí. Upustenie od uloženia súhrnného (alebo ďalšieho) trestu podľa § 44 Trestného zákona totiž, na rozdiel od upustenia od potrestania podľa § 40 Trestného zákona, nemá za následok fikciu neodsúdenia. Aj upustenie od uloženia súhrnného trestu je takým výrokom o treste, ktorý musí byť pri ukladaní súhrnného trestu zrušený.

II. Ak bol páchatel' odsúdený viacerými rozhodnutiami (rozsudkami, trestnými rozkazmi) za trestné činy spáchané skôr, ako bolo súdom prvého stupňa vyhlásené prvé z nich, súd musí zrušiť výroky o treste vo všetkých predchádzajúcich rozhodnutiach, ktoré sú v pomere uvedenom v ustanovení § 42 ods. 1 Trestného zákona, a páchatel'ovi uložiť súhrnný trest za celú zbiehajúcu sa trestnú činnosť (t.j. za všetky trestné činy spáchané vo viacčinnom súbehu).

6)Právoplatný

R 27/71

Skorší odsudzujúci rozsudok za iný trestný čin páchatel'a musí byť právoplatný. Ak tento rozsudok ešte nie je právoplatný, súd, ktorý rozhoduje neskôr, vyčká s rozhodnutím, kým skorší rozsudok nadobudne právoplatnosť.

Čakať na právoplatne skončenie skôr začatého trestného stíhania nebude namieste ak doposiaľ nebol vyhlásený rozsudok, alebo ak vec zrušil nadriadený súd, pretože by to bolo v rozpore s požiadavkou rýchlosti konania (§ 2 ods. 7 TP)

R 33/1998

Protože při ukládání souhrnného trestu musí být dřívější odsuzující rozsudek o jiném trestném činu téhož pachatele pravomocný, platí v praxi soudů obecné pravidlo, že soud rozhodující později vyčká s rozhodnutím, až se dřívější rozsudek stane pravomocným (č. 27/1971 Sb. rozh. tr.). Toto pravidlo však neplatí absolutně ve všech případech, kdy jsou dány podmínky pro uložení souhrnného trestu.

Za situace, kdy dřívější odsuzující rozsudek o jiném trestném činu téhož pachatele byl v opravném řízení zrušen, je totiž třeba použití tohoto pravidla v každém jednotlivém případě vážit s ohledem na požadavek rychlosti řízení

vyjádřený v ustanovení § 2 odst. 4 tr. ř. a také v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Jestliže v takovém případě soud rozhodující později o jiném trestném činu téhož pachatele s rozhodnutím nevyčká a pachateli uloží trest, o případném uložení souhrnného trestu pak rozhodne soud, jehož dřívější odsuzující rozsudek o jiném trestném činu tohoto pachatele byl v opravném řízení zrušen.

7)Možno na neho prihliadať- § 42 ods.3 TZ

Na predchádzajúci rozsudok možno prihliadať len vtedy ak o ňom neplatí fikcia neodsúdenia - § 42 ods. 3 TZ

Fikcia neodsúdenia nastáva v prípadoch:

- § 92 ods. 2 TZ – zahladenie odsúdenia,
- § 40 ods. 2 TZ – upustenie od potrestania,
- § 50 ods. 7 TZ – osvedčenie sa v SD PO,

- § 52 ods. 4 TZ – osvedčenie sa v SD PO s PD,
- § 68 ods. 3, 4 TZ – osvedčenie sa po PP,
- § 70 ods. 2, 3 TZ – osvedčenie sa pri upustení od zvyšku trestu zákazu činnosti,
- § 72 ods. 2, 3 TZ – osvedčenie sa pri podmiennečnom upustení od zvyšku trestu zákazu pobytu.

Aj pre takéto prípady je dôležité vždy mať k dispozícii spis o predchádzajúcom odsúdení – Jtk 19/10.

Pozor na zákaz reformatio in peius.

8) Iný trestný čin

Pokračovací trestný čin nie je iným trestným činom preto sa bude postupovať podľa § 41 ods. 3 TZ – spoločný trest.

R 4/2012

II. Viazanosť skorším rozsudkom v zmysle § 41 ods.3 TZ nebráni uloženiu spoločného trestu podľa tohto ustanovenia a zároveň úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 a 2 TZ, ak súd zistí, že v súlade s § 122 ods. 13 TZ oznámením vznesenia obvinenia v novoprejednáwanej veci, došlo k prerušeniu jednoty skutku vo vzťahu ku konaniu považovanému predchádzajúcim rozsudkom za čiastkový útok pokračovacieho trestného činu .

9) Zásady na ukladanie úhrnného trestu

§ 41

Úhrnný trest a spoločný trest

(1) Ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbiehajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

(2) Ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu; súd uloží páchatel'ovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov a pri mladistvých trestnú sadzbu uvedenú v § 117 ods. 1 alebo 3. Popri treste odňatia slobody možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak by jeho uloženie bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov.

Kľúčové slová

- 1) **Súbeh** (pri úhrnnom treste jednočinný alebo viacčinný, **pri súhrnnom treste len viacčinný**)
- 2) **Najprísnejší** trestný čin
- 3) **Dolná** hranica
- 4) **Asperácia**
- 5) **Horná** hranica

I. Rozhodným kritériom pri posudzovaní najprísnejšieho trestného činu v zmysle § 41 ods. 1 Trestného zákona je výška hornej hranice trestnej sadzby uvedenej v osobitnej časti Trestného zákona. Ak sú horné hranice trestných sadzieb rovnaké, najprísnejším trestným činom je ten, ktorý má vyššiu dolnú hranicu trestnej sadzby uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona. Úprava trestnej sadzby podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona, resp. podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona sa potom uskutoční vo vzťahu k trestnému činu určenému podľa predchádzajúcej vety.

II. V prípade, ak by boli všetky trestné činy, za ktoré sa obžalovanému ukladá úhrnný trest podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona, rovnako prísne (t.j. mali by rovnakú hornú aj dolnú hranicu trestnej sadzby), možno pri určení „najprísnejšieho“ trestného činu vychádzať zo systematiky osobitnej časti Trestného zákona zdôrazňujúcej prioritu zákonom chránených hodnôt a záujmov, v dôsledku čoho je pre posúdenie prísnosti trestného činu rozhodujúce jeho zaradenia v osobitnej časti Trestného zákona.

rozsudok KS ZA sp.zn. 1To/118/2010 z 11.1.2011

Jtk 18/10

Upustenie od uloženia súhrnného trestu podľa § 44 Trestného zákona, prichádza do úvahy aj vtedy, ak sú splnené podmienky na uloženie súhrnného trestu odňatia slobody za použitia asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona. Okolnosť, že obžalovanému by mal byť uložený súhrnný trest odňatia slobody s použitím asperačnej zásady nemôže vylučovať možnosť postupu podľa § 44 Trestného zákona, pretože inak by sa asperačná zásada stala absolútnou a ustanovenie § 44 Trestného zákona o upustení od uloženia súhrnného trestu by bolo nepoužiteľné a bezpredmetné.

rozsudok KS ZA sp.zn. 1To/91/2010 z 21.9.2010

Jtk 13/10

I. Pri ukladaní trestu odňatia slobody podľa asperačnej (zostrujúcej) zásady (§ 41 ods. 2 Trestného zákona) sa postupuje tak, že horná hranica trestnej sadzby uvedenej v osobitnej časti Trestného zákona sa zvyšuje o 1/3 bez ohľadu na dolnú hranicu trestnej sadzby uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona. Polovica upravenej trestnej sadzby sa

vypočíta sčítaním zvýšenej hornej a pôvodnej dolnej trestnej sadzby a súčet sa vydolí dvoma. Trest sa potom uloží páchatel'ovi nad jednu polovicu takto (nie inak – nie podľa § 38 ods. 8 Trestného zákona) určenej trestnej sadzby odňatia slobody.

Úprava trestnej sadzby podľa § 38 ods. 8 Trestného zákona je možná len pri zvyšovaní alebo znižovaní trestnej sadzby podľa § 38 Trestného zákona, t.j. len v prípade konštatovania prevažujúceho pomeru poľahčujúcich alebo priťažujúcich okolností. Ustanovenie § 38 ods. 8 Trestného zákona je úzko špeciálnym ustanovením a nemožno ho (ani analogicky) použiť pri postupe podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona. Analógiu vylučuje slovo „takto“ – použité vo vete za bodkočiarkou v § 41 ods. 2 Trestného zákona.

II. Pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností je potrebné vo výroku o treste vyjadriť aj v prípade nezistenia žiadnych poľahčujúcich či priťažujúcich okolností, a to uvedením § 38 ods. 2 Trestného zákona, pretože z toho bude zrejmé, že súd skutočne postupoval v zmysle ustanovenia § 38 Trestného zákona a zisťoval pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Skutočnosť, že si súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery splnil svoju obligatórnu povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 38 ods. 2 Trestného zákona, musí byť vyjadrená vo výroku o treste, a to uvedením – označením konkrétneho ustanovenia vyjadrujúceho zistený pomer poľahčujúcich

a priťažujúcich okolností, v prípade nezistenia uvedením len § 38 ods. 2 Trestného zákona.

III. Na okolnosť, ktorá je dôvodom na zvýšenie trestnej sadzby podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona – spáchanie dvoch alebo viacerých úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, nemožno zároveň prihliadať ako na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona - spáchanie viacerých trestných činov. Ak je obžalovanému ukladaný trest odňatia slobody v zmysle § 41 ods. 2 Trestného zákona, t.j. v prípade aplikácie asperačnej zásady, nemožno okolnosť, že obžalovaný spáchal viac trestných činov, hodnotiť zároveň ako priťažujúcu v zmysle § 37 písm. h) Trestného zákona, pretože by tak došlo k dvojitému pričítaniu tej istej okolnosti a duplicitnému zvýšeniu trestnej sadzby trestu odňatia slobody.

Dôležité judikáty

(R 58/1977)

V prípade zrušenia rozsudku, ktorým bol uložený súhrnný trest, obnoví sa platnosť výroku o treste v predchádzajúcom

rozsudku zrušeného pri ukladaní súhrnného trestu podľa § 35 ods. 2 veta druhá Tr. zák. Ak v novom konaní nedôjde k odsúdeniu obžalovaného a uloženie súhrnného trestu preto už neprichádza do úvahy, nemožno uložiť trest za trestné činy, z ktorých bol páchatel' uznaný za vinného predchádzajúcim rozsudkom, pretože obnovením platnosti výroku o treste v tomto rozsudku je i v tomto smere vec právoplatne rozhodnutá.

NS ČR 8 Tz 28/2012

Není přípustné, aby zrušením výroku o trestu pouze v bezprostředně předcházejícím dřívějším rozsudku zůstal nedotčen výrok o trestu v jemu předcházejícím rozsudku, jehož platnost by se tím obnovila, v důsledku čehož by zde byly vedle sebe jednak nový výrok o uloženém dalším souhrnném trestu a jednak původní výrok o trestu, jehož právní moc byla obnovena (tento výrok by tzv. „obživil“) zrušením předchozího výroku o uložení souhrnného trestu. Nově ukládaný souhrnný trest se proto musí týkat celého souboru sbíhajících se trestné činnosti téhož pachatele, a je tak nezbytné učinit i tím, že soud ukládající (další) souhrnný trest výslovně zruší všechny výroky o trestech obsažené ve všech dřívějších rozsudcích, které se vztahují k tomuto celému souhrnu sbíhajících se trestné činnosti téhož pachatele.

(R 31/1975)

Pri ukladaní súhrnného trestu podľa § 35 ods. 2 TZ musí súd zrušiť skorší rozsudok v celom výroku o treste. Pri postupe podľa tohto ustanovenia nemožno zrušiť len niektorý z viacerých trestov uložených popri sebe skorším rozsudkom.

(V 6/1980)

Ak bol rozsudkom súdu prvého stupňa obvinený uznaný za vinného za dva opakujúce sa trestné činy (viacčinný súbeh), za ktoré mu bol uložený úhrnný trest (§ 35 ods. 1 TZ), a odvolací súd tento rozsudok zrušil len vo výroku o vine za jeden z trestných činov a v dôsledku toho aj o úhrnnom treste, ale výrok o vine za druhý trestný čin ponechal nedotknutý, tento výrok o vine nadobudol právoplatnosť vyhlásením rozhodnutia odvolacieho súdu (tzv. čiastočná právoplatnosť).

Jtk 7/11

Ak sa obžalovanému ukladá trest za viac trestných činov, možno na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. I) Trestného zákona – priznanie sa k spáchaniu trestného činu a úprimné oľutovanie trestného činu - prihliadnúť len vtedy ak obžalovaný

priznal a úprimne oľutoval všetky stíhané trestné činy, za ktoré sa mu ukladá trest. Obžalovanému je totižto ukladaný úhrnný resp. súhrnný trest nielen za trestný čin, ktorý priznal a úprimne oľutoval, ale aj za tie trestné činy, ktorých spáchanie poprel.

Z ustanovenia § 41 ods. 1 Trestného zákona, ale aj z ustanovení § 34 ods. 4 Trestného zákona a § 38 ods. 2 Trestného zákona zrozumiteľne vyplýva, že súd obžalovanému ukladá trest a určuje jeho druh a výmeru za všetky stíhané trestné činy, a nielen za niektorý z nich.

uznesenie KS ZA sp.zn. 1To/17/2011 z 15.5.2011

TR NS 6/2004 -T 700

Upustenie od uloženia súhrnného trestu znamená, že na skorší trest je potrebné hľadieť ako na trest uložený tiež za tr. čin, o ktorom súd rozhodoval neskôr a za ktorý by inak ukladal súhrnný trest. Vzhľadom na to nič nebráni, aby súd podľa § 45 ods. 1 TZ per analogiam **započítal** páchatelovi do trestu, ktorý mu bol uložený skorším rozsudkom **väzbu** strávenú v neskoršom konaní ak je započítanie možné.

§ 42

(2) Spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší **výrok o treste** uloženom páchatelovi skorším rozsudkom, ako **aj všetky ďalšie rozhodnutia** na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest **nesmie byť miernejší** ako trest uložený skorším rozsudkom. V rámci súhrnného trestu súd uloží **trest straty čestných titulov a vyznamenaní, trest straty vojenskej a inej hodnosti, trest prepadnutia majetku, peňažný trest, trest prepadnutia veci alebo trest zákazu činnosti, ak bol taký trest uložený už skorším rozsudkom a ak tomu nebráni ustanovenie § 34 ods. 7.**

(3) **Ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchatela hľadí, ako keby nebol odsúdený.**

Rozhodnutia obsahovo nadväzujúce (§ 42 ods. 2)

- o započítaní väzby (§ 45 ods. 1) + (§ 414)
- o započítaní trestu (§ 45 ods. 2)
- o nariadení výkonu trestu (§ 408)
- o odklade výkonu trestu (§ 409, § 410)
- o zmene spôsobu výkonu trestu (§ 411)
- o prerušení výkonu trestu (§ 412)
- o upustení od výkonu trestu (§ 413)

- o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody (§ 415)
- o osvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia (§ 419)

Tu treba dať pozor na to, že aj keď sa rozhodlo o osvedčení sa v skúšobnej dobe, ešte stále vykonáva trest zákazu činnosti a za takej okolnosti neplatí fikcia neodsúdenia a treba rozhodnúť o uložení **SÚHRNNÉHO TRESTU**. Fikcia sa totiž vzťahuje len na trest odňatia slobody, nie na trest zákazu činnosti.

- rozhodnutie o amnestii, ak nebola amnestia alebo milosť vyhlásená s účinkami zahľadania.

§ 41

Úhrnný trest a spoločný trest

(3) Ak súd odsudzuje páchatel'a za ďalší čiastkový útok, ktorý tvorí súčasť pokračovacieho trestného činu, za ktorého iný čiastkový útok bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok, ktorý už nadobudol právoplatnosť, zruší v rozsudku skorší výrok o vine o pokračovacom trestnom čine a trestných činoch spáchaných s ním v jednočinnom súbehu, celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú v uvedenom výroku o vine svoj podklad. Súd pri viazanosti skutkovými zisteniami v zrušenom rozsudku znova rozhodne o vine za pokračovací trestný čin vrátane nového čiastkového

útoku, prípadne za trestné činy spáchané s ním v jednočinnom súbehu, ako aj o **spoločnom treste** za pokračovací trestný čin, ktorý nesmie byť miernejší než trest uložený skorším rozsudkom. Súd prípadne rozhodne tiež o nadväzujúcich výrokoch, ktoré majú podklad vo výroku o vine. Ak je ukladaný trest za viac trestných činov, ustanovenia odsekov 1 a 2, § 42 a § 43 sa použijú primerane.

§ 43

Ďalší trest

Ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal predtým, než bol trest uložený skorším rozsudkom vykonaný, a ukladá mu trest rovnakého druhu, nesmie tento trest spolu s doteraz nevykonanou časťou trestu uloženého skorším rozsudkom prevyšovať najvyššiu výmeru dovolenú týmto zákonom pre tento druh trestu. Ak je jedným z týchto trestov trest odňatia slobody, rozumie sa takou najvyššou výmerou doba **dvadsiatich piatich rokov** alebo trest odňatia slobody na **doživotie**.

Jtk 18/12

I. Ustanovenie § 43 Trestného zákona o **ďalšom treste nie je trestom v pravom slova zmysle ale vo svojej podstate znamená obmedzenie, ktoré limituje maximálnu možnú výmeru trestu, ktorý sa má obžalovanému uložiť v prípade,**

než bol predchádzajúci trest uložený skorším rozsudkom vykonaný. Z povahy veci vyplýva, že ustanovenie § 43 Trestného zákona sa vzťahuje len na tresty odstupňovateľné (trest odňatia slobody, trest domáceho väzenia, trest povinnej práce, peňažný trest, trest zákazu činnosti, trest zákazu pobytu, trest vyhostenia). Použitie tohto obmedzenia prichádza do úvahy len v prípade recidívy, alebo tzv. nepravej recidívy, to znamená, ak bol druhý trestný čin spáchaný po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku súdom prvého stupňa za prvý trestný čin, ale ešte pred právoplatnosťou tohto rozsudku (R 10/1974).

II. Ak je najvyššia prípustná výmera určitého druhu trestu už vyčerpaná skôr uloženým a doposiaľ nevykonaným trestom, nemožno ďalší trest toho istého druhu vôbec uložiť. V takom prípade je potrebné uvažovať o uložení iného druhu trestu. Za takejto situácie upustenie od uloženia ďalšieho trestu podľa § 44 Trestného zákona prichádza do úvahy len v prípade trestu odňatia slobody, pretože ak sa ďalší trest má týkať iného druhu trestu ako trestu odňatia slobody, neupustí sa od uloženia ďalšieho trestu (napr. trestu povinnej práce), ale uloží sa iný druh trestu.

III. Právna veta výroku o vine rozsudku je odborným a zákonným (paragrafovým) vyjadrením skutkovej vety výroku o vine a preto musí byť nezameniteľná, úplná a presná tak, aby bolo aj z nej zrejmé aké ustanovenia súd použil na kvalifikovanie skutku. S ohľadom na to je potrebné

v právnej vete uviesť, ktorý konkrétny osobitný kvalifikačný pojem (§ 138 – 143 Trestného zákona) je zákonným vyjadrením skutkovej vety (napr. chránená osoba – osoba vyššieho veku).

§ 44

Upustenie od súhrnného trestu a ďalšieho trestu

Súd upustí od uloženia **súhrnného** trestu podľa § 42 alebo od uloženia **ďalšieho** trestu podľa § 43, ak pokladá trest uložený skorším rozsudkom na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za **dostatočný**.

Ak došlo k nariadeniu výkonu predchádzajúceho podmiennečne odloženého trestu odňatia slobody ešte predtým ako bol uložený súhrnný trest, nemožno uložiť ako súhrnný trest len trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu, ale musí byť uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody. (Šámal str. 517)